

стажу за період 1982-2013 років для працівників шахт Кривбасу та рівня втрати працездатності, дозволили отримати наступні результати даних.

Виявлена залежність критичного професійного стажу від величини приросту ймовірності професійної захворюваності від комплексної дії шкідливих факторів для ряду професій підземного видобутку.

Встановлено, що для значень ΔP (I) в діапазоні $0,17 \div 0,27$, що характерно для професій: прохідник, бурильник, люковий і кріпильник середній критичний стаж не повинен перевищувати від $6 \div 8$ до $8 \div 10$ років. Для значень ΔP (I), які знаходяться в межах $0,06 \div 0,12$ середній критичний стаж для машиніста бурової установки, гірника підземного та вибуховика може становити $10 \div 15$ років.

Література

1. Закон України «Про пенсійне забезпечення». Закон від 05.11.1991 № **1788-ХІІ**. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Науково-виробничий журнал. Охорона праці № 2/ 2009.
3. Вольфсон П.М. Методика комплексной оценки условий труда при подземной очистной выемке. / Вольфсон П.М., Леончиков И.А. // Защита рабочих горнорудной промышленности от производственных опасностей и вредностей. Москва «Недра» 1983 – 21 с.
4. Калмыков А.В., Журбинский Л.Ф. Источники образования и выделения пыли и ее влияние на организм человека // Борьба с пылью и шумом на обогатительных фабриках. - М.: Недра, 1984 – 16 с.
5. Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації ПОСТАНОВА від від 1 грудня 1999 року № 39.

ОХОРОНА ПРАЦІ В АКЦІОНЕРНІЙ КОМПАНІЇ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО»

Я. О. СЕРІКОВ, канд. техн. наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Харків

Л. В. АЛАДИШЕВА, директор науково-дослідного інституту профілактичної медицини, Харків

О. Н. ЖУРБА, зав лабораторії науково-дослідного інституту профілактичної медицини, Харків

Г. С. ДОЛГОПОЛОВА, інженер акціонерної компанії «Харківобленерго», Харків

У процесі трудової діяльності на людину впливає, як правило, комплекс негативних факторів виробничого середовища, в результаті чого можливі виробничі травми й професійні захворювання, зниження продуктивності праці.

В умовах сучасного виробництва кількість та рівень цих факторів невпинно зростає. У зв'язку з таким положенням вирішення проблеми забезпечення охорони та безпеки праці є одним з пріоритетних.

В особливості вирішення розглянутого завдання є актуальним для

сфери електроенергетики, до якої відноситься і Акціонерна компанія «Харківобленерго». Це визначається тим, що на таких підприємствах значна кількість робіт відноситься до робіт з підвищеною небезпекою, що потребує підвищеної кваліфікації працюючих у області електробезпеки і охорони праці.

Система законодавства з охорони праці в Україні включає загальні та спеціальні правові норми, які враховують як умови праці, так і психофізіологічні особливості працюючого. Центральне місце в системі охорони праці посідають працівники, тому правові норми визначають гарантії, права працівників на нешкідливі й безпечні умови праці.

Відповідно до Закону України «Про охорону праці», в АК «Харківобленерго» створена і функціонує служба охорони праці, на яку покладені питання організації й забезпечення діяльності у сфері охорони та безпеки праці.

Характерною особливістю компанії є те, що більшість працівників виконують роботи в діючих електроустановках, які характеризуються підвищеною небезпекою. Тому, в компанії регулярно проводиться різнопланова робота щодо забезпечення здорових і безпечних умов праці.

Служба охорони праці АК «Харківобленерго» здійснює постійний контроль за такими основними напрямками: - безпека виконання робіт в електроустановках; - дотримання оптимальних режимів праці й відпочинку працюючих; - лікувально-профілактичне і санітарно-побутове обслуговування працюючих; - дотримання працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці; - своєчасне проведення навчання з питань охорони праці, всіх видів інструктажів; - забезпечення, відповідно до діючого законодавства, працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту; - забезпечення мийними та знешкоджувальними засобами відповідно до встановлених норм; - своєчасне і правильне надання працівникам пільг і компенсацій за роботу в важких чи шкідливих умовах праці; - організація робочих місць відповідно до положень нормативно-правових актів з охорони праці.

Суттєвим є те, що робота служби охорони праці АК «Харківобленерго», завдяки проведенню і використанню результатів атестації робочих місць за умовами праці, профілактиці виробничого травматизму, професійних захворювань персоналу, компенсації втрати здоров'я працівників позитивно позначається на показниках виробничого травматизму і професійної захворюваності. Так, наприклад, в результаті якісної роботи цієї служби, за 2014 р. в АК «Харківобленерго» не було випадків виробничого травматизму.

В компанії на належному рівні організовано також проведення попереднього (при прийнятті на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників. Значна увага приділяється і питанням створення відповідних умов для навчання працівників. В компанії функціонує Центр підготовки персоналу, який оснащений необхідними приладами, тренажерами.

Завдання служби охорони праці АК «Харківобленерго» не обмежуються

роботою з персоналом. Співробітники служби, спільно з іншими відділами компанії, проводять агітаційну й роз'яснювальну роботу серед населення, беруть участь у роботі з профілактики електротравматизму серед дітей і дорослих. У компанії, з метою зниження показників травматизму невиробничого характеру, розробляються плакати наглядної агітації, присвячені питанням забезпечення безпеки життєдіяльності, дотримання правил безпеки, електробезпеки в побутовому середовищі, безпечної поведінки населення поблизу енергетичних об'єктів.

В компанії особлива увага приділяється атестації робочих місць за умовами праці, яка в сучасних умовах набуває великого значення. Атестація робочих місць за умовам праці являє собою комплексну оцінку робочих місць підприємства з метою виявлення негативних виробничих факторів і визначення ступеню їх шкідливості й небезпечності для працюючих. Згідно з діючим положенням, атестацію робочих місць за умовам праці мають право проводити спеціалізовані організації. Для вирішення цього завдання в АК «Харківобленерго» був вибраний *Науково-дослідний інститут профілактичної медицини (м. Харків)*, як провідна організація України в цій галузі.

У 2013 р. було атестовано 68 робочих місць. Після проведення атестації, за даними лабораторно-інструментальних досліджень, були складені Карти умов праці на кожне робоче місце, які включають оцінку факторів виробничого середовища і трудового процесу, гігієнічну оцінку умов праці, оцінку технічного та організаційного рівня. За результатами атестації складений перелік робочих місць, робіт, професій і посад, працівникам яких встановлено чи підтверджено право на пільги й компенсації, передбачені законодавством України.

Порівнюючи результати атестацій робочих місць за умовами праці, проведених на АК «Харківобленерго» у 2009 р. та у 2013 р., виходить, що стан умов праці в компанії покращився в результаті поліпшення санітарно-побутових умов, впровадження додаткових організаційно-технічних заходів з охорони, безпеки праці та електробезпеки. Як наслідок – досягнуто покращення умов і підвищення безпеки праці персоналу.

Стан умов, охорони праці та промислової безпеки у АК «Харківобленерго» є складовою соціальної захищеності працюючих, так як наявність шкідливих та небезпечних виробничих факторів негативно впливає на стан здоров'я працівників, тривалість життя та продуктивність праці, тому завдання забезпечення охорони праці, промислової безпеки та здоров'я громадян у процесі трудової діяльності стали пріоритетними та увійшли до розряду питань найважливішого рівня, оскільки людина, її життя та здоров'я є найбільшим багатством і найвищою соціальною цінністю.

Література

1. Korzeniowski L.F. Serikov Y.A. Europejski wymiar securitologii. Kraków : EAS, 2011. – 244 s.
2. Сериков Я. А. Коженевски Л. Ф. Безопасность жизнедеятельности – секьюритология. Проблемы. Задачи. Пути решения. Монография. Харьков – Краков, 2012. Ч. 1 – 172 с. Ч. 2 – 346 с.

3. Сериков Я. А., Долгополова Г.С. Стан охорони та безпеки праці в акціонерній компанії «Харківобленерго» // Матер. Міжнар. наук.-техн. конф. Енергоефективна техніка та технології в житлово-комунальному господарстві. // Н-техн. сб. Комунальне господарство міст. – Х. : 2015. С. 152–154.

4. Сериков Я.А., Стрижак С.В. К методике оценки и снижения уровня профессиональной заболеваемости // Тезисы докладов 4-й Всерос. науч.-практ. конф. «Новое в экологии и безопасности жизнедеятельности», СПб : 1999, т. 3. С. 236 – 238.

5. Сериков Я.А., Семенов В.Т. Состояние и пути совершенствования охраны труда в системе жилищно-коммунального хозяйства Украины // Междунар. научно-практ. конф. «Проблемы устойчивости и безопасности систем жизнеобеспечения городов и ЖКХ», М.: МГАКХС, 2011. С.199 – 196.

6. Серіков Я.О., Денисенко Н.М., Падалко І.М. Аналіз стану безпеки праці в сфері житлово-комунального господарства в Україні і Харківському регіоні та шляхи його поліпшення // Матер. Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. «Безпека життєдіяльності в навколишньому і виробничому середовищах» Х.: ХНАМГ, 2011. С. 14 – 16.

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БЖДЛ ЗА РАХУНОК УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

В. О. ТИМОЧКО, канд. тех. наук, завідувач кафедри управління проектами та безпеки виробництва

А. П. БЕРЕЗОВЕЦЬКИЙ, канд. тех. наук, доцент кафедри кафедри управління проектами та безпеки виробництва

І. М. ГОРОДЕЦЬКИЙ, канд. тех. наук, доцент кафедри кафедри управління проектами та безпеки виробництва

Львівський національний аграрний університет, м. Дубляни

Для підвищення рівня безпеки життєдіяльності людини доводиться вирішувати важливе завдання щодо удосконалення системи пожежної безпеки у сільських районах. Для цього потрібно розробляти та впроваджувати проекти удосконалення систем пожежогасіння сільських адміністративних районів. Проте відомі наукові методи та моделі обґрунтування проектів удосконалення систем пожежогасіння розроблені, головним чином, для умов великих міст, що унеможлиблює їх використання для умов сільської місцевості. Нові підходи відсутні через недостатність систематизованих даних щодо статистики пожеж у сільській місцевості у різних регіонах, рівня технічного оснащення пожежних підрозділів, аналізу дій підрозділів на гасінні пожеж тощо.

Система пожежної безпеки (СПБ) розглядається як складна виробнича система, вхідними впливами для якої є множина подій щодо виникнення пожеж. До параметрів системи відносять параметри функціональної структури та принципи роботи СПБ. Характеристиками функціонування системи є множина показників, що відображають результати її діяльності, а саме річна кількість пожеж, погашених у населених пунктах району; сумарні переїзди пожежних автомобілів на гасіння пожеж; сумарна зайнятість пожежних підрозділів на гасінні пожеж; кількість пожеж впродовж календарного періоду (року), на які пожежні автомобілі не виїжджали через зайнятість або велику